

Sygn. akt : VU 1735/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 czerwca 2014 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 6 czerwca 2014 r. w Legnicy

sprawy z wniosku M. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o odsetki z tytułu nieterminowo wypłaconej emerytury

na skutek odwołania M. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 8 stycznia 2014 roku

znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 1735/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 stycznia 2014 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił M. S. ustalenia i wypłaty odsetek w związku z zawieszeniem wypłaty emerytury za okres od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r. Wskazał, że wypłata emerytury należnej wnioskodawcy została zawieszona od dnia 1 października 2011 r. na mocy decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 19 września 2011 r., wydanej w oparciu o treść art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmienia ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w zw. z art. 103 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Natomiast wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie III AUa 1573/13 oddalający apelację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. od wyroku z dnia 25 czerwca 2013 r. w sprawie V U 648/13, na mocy którego Sąd Okręgowy w Legnicy zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 29 marca 2013 r. w ten sposób, że uchylił decyzję z dnia 19 września 2011 r. i ustalił, że wnioskodawcy przysługuje prawo do emerytury za od dnia 1 października 2011 r., wpłynął do organu rentowego dopiero w dniu 20 grudnia 2013 r. Skoro zatem decyzja realizująca wypłatę wyrównania została wydana w dniu 8 stycznia 2014 r., a więc przed upływem 30 dni od daty wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego w rozumieniu art. 118 ust. 1a ustawy emerytalnej, to brak było podstaw do naliczenia odsetek za opóźnienie w myśl art. 85 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł M. S. domagając się ustalenia i wypłaty odsetek w związku z zawieszeniem wypłaty emerytury za okres od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, argumentując jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 12 maja 2009 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. przyznał M. S. prawo do emerytury od 1 marca 2009 r. Na dzień przyznania tego świadczenia wnioskodawca był zatrudniony w (...)we W..

Decyzją z dnia 19 września 2011 r., na podstawie art. 103 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, organ rentowy wstrzymał wnioskodawcy wypłatę emerytury od dnia 1 października 2011 r. z uwagi na to, że kontynuował on zatrudnienie.

We wniosku z dnia 25 listopada 2012 r., powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. w sprawie K 2/12, M. S. domagał się wznowienia wypłaty i wyrównania zawieszanej od 1 października 2011 r. emerytury wraz z należnymi odsetkami. W konsekwencji, postanowieniem z dnia 16 stycznia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wznowił postępowanie w sprawie wstrzymania wypłaty emerytury ustalonej prawomocną decyzją z dnia 19 września 2011 r.

W piśmie z dnia 24 stycznia 2013 r. ubezpieczony sprecyzował, że domaga się wypłaty odsetek za okres od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r.

/okoliczności bezsporne/

Decyzją z dnia 16 stycznia 2013 r. organ rentowy podjął wypłatę emerytury M. S. od 22 listopada 2012 r. W decyzji z dnia 29 marca 2013 r. odmówił zaś uchylecia decyzji z dnia 19 września 2011 r. w części, w jakiej decyzja ta zawiesza na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w zw. z art. 103 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych prawo do emerytury za okres od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r.

Wyrokiem z dnia 25 czerwca 2013 r. w sprawie V U 648/13 Sąd Okręgowy w Legnicy zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 29 marca 2013 r. w ten sposób, że uchylił decyzję organu rentowego z dnia 19 września 2011 r. i ustalił, że wnioskodawcy przysługuje prawo do emerytury za od dnia 1 października 2011 r. Wniosek ubezpieczonego o wypłatę odsetek za okres od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r. został natomiast przekazany do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L..

Wyrokiem z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie o sygn. akt III AUa 1537/13 Sąd Apelacyjny we Wrocławiu oddalił odwołanie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. od wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 25 czerwca 2013 r.

Odpis wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu przekazano organowi rentowemu w dniu 20 grudnia 2013 r.

Dowód: akta ZUS: t. II: wyrok Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 25.06.2013r. wraz z uzasadnieniem; pismo ZUS z dnia 20.12.2013r.; wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 17.12.2013r. wraz z uzasadnieniem.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie M. S. nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1442), jeżeli Zakład, w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Zawarte w art. 85 ust. 1 ustawy systemowej określenie „nie ustalił prawa do świadczenia” oznacza zarówno nie wydanie w terminie decyzji przyznającej świadczenie, jak i wydanie decyzji odmawiającej przyznania świadczenia, mimo spełnienia warunków do jego uzyskania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2001 r., sygn. akt II UKN 402/2000).

Dla uwolnienia organu rentowego od obowiązku wypłaty odsetek wynikającego z treści art. 85 ust. 1 ustawy systemowej niezbędne jest wykazanie, że opóźnienie w wypłaceniu świadczenia było następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności. Niewystarczające jest jednak wykazanie wyłącznie braku winy w odmowie wypłaty świadczenia, ale konieczne jest także stwierdzenie, że po stronie organu rentowego nie występowały żadne okoliczności, za które ponosi on odpowiedzialność.

Terminy obowiązujące organ rentowy do wydania decyzji w przedmiocie przyznania prawa do świadczenia czy też jego wypłaty normuje przepis art. 118 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.). Zgodnie z przywołanym przepisem, organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 (ust. 1). W razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Okoliczności faktyczne rozpoznawanej sprawy były bezsporne. Spór pomiędzy stronami niniejszego postępowania sprowadzał się natomiast do ustalenia, czy wydanie decyzji z dnia 8 stycznia 2014 r. o wypłacie emerytury (za okres, w którym prawo do tego świadczenia było zawieszona), implikowało obowiązek organu rentowego ustalenia i wypłaty na rzecz M. S. odsetek za okres od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r.

Przede wszystkim należy przypomnieć, że wypłata emerytury należnej M. S. w okresie od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r. podlegała zawieszeniu w związku z wejściem w życie art. 103 a ustawy emerytalnej, w myśl którego prawo do emerytury ulegało zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Decyzja z dnia 19 września 2011 r. o zawieszeniu wypłaty emerytury była zatem zgodna z formalnie obowiązującym w tamtym okresie prawem. Co istotne, stan taki trwał aż do dnia 22 listopada 2012 r., tj. do ogłoszenia wyroku w sprawie K 2/12, w którym Trybunał Konstytucyjny orzekł, iż art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103 a ustawy o emeryturach i rentach z FUS dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Dopiero zatem od tej chwili decyzja o zawieszeniu emerytury mogła zostać uznana za niezgodną z prawem.

Skoro zatem organ rentowy wydając decyzję o wstrzymaniu wypłaty emerytury działał zgodnie z obowiązującymi wówczas przepisami i nie był uprawniony do odstąpienia od stosowania prawa, które formalnie obowiązywało w chwili wydania decyzji z 19 września 2011 r., to decyzja organu rentowego odmawiająca ustalenia i wypłaty na rzecz M. S. odsetek za okres od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r. jest prawidłowa.

Analogiczny pogląd wyrażono w uzasadnieniu wyroku z dnia 3 grudnia 2013 r. w sprawie o sygn. akt I UK 198/13, w którym Sąd Najwyższy stwierdził, że fakt, iż świadczenia niewypłacone osobom, o których mowa w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. powinny być wyrównane, nie oznacza odpowiedzialności organu rentowego przewidzianej w art. 118 ust. 1 ustawy emerytalnej jeśli uwzględnić, że decyzja o wstrzymaniu wypłaty świadczenia emerytalnego nie była bezprawna w dacie jej wydania.

Na marginesie należy wskazać, że w zaistniałych okolicznościach naprawienie szkody wyrządzonej przez przepisy uznane za niekonstytucyjne, mogłoby nastąpić jedynie poprzez interwencję ustawodawcy polegającą na wprowadzeniu incydentalnych przepisów, pozwalających na naprawienie negatywnych skutków obowiązywania przepisu uznanego za niekonstytucyjny lub wystąpienie z roszczeniem przeciwko Skarbowi Państwa na podstawie art. 417¹ § 1 k.c.

Mając powyższe na uwadze Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie M. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 8 stycznia 2014 r. znak (...).